Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΌΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΊΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 13ης Ιανουαρίου 2021 *

«Παράβαση κράτους μέλους – Άρθρο 258 ΣΛΕΕ – Αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων – Οδηγίες 2014/65/ΕΕ και (ΕΕ) 2016/1034 – Παράλειψη μεταφοράς και/ή ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς στην εσωτερική έννομη τάξη – Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Αίτημα περί επιβολής υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού»

Στην υπόθεση C-628/18,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 258 και του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ λόγω παράβασης, που ασκήθηκε στις 5 Οκτωβρίου 2018,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Scharf και G. Von Rintelen και την B. Rous Demiri,

προσφεύγουσα,

κατά

Δημοκρατίας της Σλοβενίας, εκπροσωπούμενης από τις T. Mihelič Žitko, A. Dežman Mušič και N. Pintar Gosenca,

καθής,

υποστηριζόμενης από:

την **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**, εκπροσωπούμενη από την S. Eisenberg,

τη **Δημοκρατία της Εσθονίας**, εκπροσωπούμενη από την N. Grünberg,

τη **Δημοκρατία της Αυστρίας**, εκπροσωπούμενη από τον G. Hesse,

τη **Δημοκρατία της Πολωνίας**, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

παρεμβαίνουσες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

* Γλώσσα διαδικασίας: η σλοβενική.

συγκείμενο από τους A. Prechal, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του τρίτου τμήματος, A. Kumin, N. Wahl και F. Biltgen (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Pikamäe

γραμματέας: M. Longar, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Σεπτεμβρίου 2020,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας, παραλείποντας να θεσπίσει, το αργότερο έως τις 3 Ιουλίου 2017, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ 2014, L 173, σ. 349), και προς την οδηγία (ΕΕ) 2016/1034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2016, για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ 2016, L 175, σ. 8), ή, εν πάση περιπτώσει, παραλείποντας να κοινοποιήσει στην Επιτροπή τις εν λόγω διατάξεις, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 93 της οδηγίας 2014/65, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της οδηγίας 2016/1034·

– να υποχρεώσει τη Δημοκρατία της Σλοβενίας, δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 1 028 560 ευρώ σε λογαριασμό τον οποίο θα της υποδείξει η Επιτροπή, με ισχύ της υποχρέωσης καταβολής από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση, και

– να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Σλοβενίας στα δικαστικά έξοδα.

Το νομικό πλαίσιο

2 Κατά το άρθρο 1 της οδηγίας 2014/65:

«1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις επενδύσεων, στους διαχειριστές αγοράς, στους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και στις επιχειρήσεις τρίτων χωρών που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος εντός της Ένωσης.

2. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει απαιτήσεις ως προς τα ακόλουθα:

α) όροι για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και τη λειτουργία των επιχειρήσεων επενδύσεων,

β) παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις τρίτων χωρών μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος,

γ) χορήγηση άδειας λειτουργίας και λειτουργία ρυθμιζόμενων αγορών,

δ) χορήγηση άδειας λειτουργίας και λειτουργία παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και

ε) εποπτεία, συνεργασία και εφαρμογή από τις αρμόδιες αρχές.

3. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται επίσης σε πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όταν τα εν λόγω ιδρύματα παρέχουν/ασκούν μία ή πλείονες επενδυτικές υπηρεσίες/δραστηριότητες:

α) το άρθρο 2 παράγραφος 2, το άρθρο 9 παράγραφος 3 και τα άρθρα 14 και 16 έως 20,

β) το κεφάλαιο ΙΙ του τίτλου ΙΙ, εκτός του άρθρου 29 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο,

γ) το κεφάλαιο ΙΙΙ του τίτλου ΙΙ, εκτός του άρθρου 34 παράγραφοι 2 και 3 και του άρθρου 35 παράγραφοι 2 έως 6 και 9,

δ) τα άρθρα 67 έως 75 και τα άρθρα 80, 85 και 86.

4. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται επίσης σε επιχειρήσεις επενδύσεων και σε πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όταν τα εν λόγω ιδρύματα και επιχειρήσεις πωλούν ή συμβουλεύουν πελάτες σχετικά με δομημένες καταθέσεις:

α) το άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 14 και το άρθρο 16 παράγραφοι 2, 3 και 6,

β) τα άρθρα 23 έως 26, το άρθρο 28 και το άρθρο 29, εκτός του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 αυτού, και το άρθρο 30, και

γ) τα άρθρα 67 έως 75.

5. Το άρθρο 17 παράγραφοι 1 έως 6 εφαρμόζεται επίσης στα μέλη ή τους συμμετέχοντες ρυθμιζόμενων αγορών και ΠΜΔ [(Multilateral Trading Facilities) πολυμερών μηχανισμών διαπραγμάτευσης] που δεν έχουν την υποχρέωση να αδειοδοτούνται στη βάση της παρούσας οδηγίας, δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε), θ) και ι).

6. Τα άρθρα 57 και 58 εφαρμόζονται επίσης σε πρόσωπα που εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 2.

7. Όλα τα πολυμερή συστήματα χρηματοπιστωτικών μέσων λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτλου ΙΙ για τους ΠΜΔ ή τους ΜΟΔ [(Organised Trading Facilities) μηχανισμούς οργανωμένης διαπραγμάτευσης], ή τις διατάξεις του Τίτλου ΙΙΙ για τις ρυθμιζόμενες αγορές.

Επιχειρήσεις επενδύσεων οι οποίες, σε οργανωμένη, συχνή, συστηματική και ουσιαστική βάση, διενεργούν συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό όταν εκτελούνται εντολές πελατών, εκτός

ρυθμιζόμενης αγοράς ή ΠΜΔ ή ΜΟΔ, λειτουργούν σύμφωνα με τον τίτλο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2014, L 173, σ. 84)].

Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 και του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, όλες οι συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο και που δεν συνάπτονται σε πολυμερή συστήματα ή συστηματικούς εσωτερικοποιητές πρέπει να συμμορφώνονται προς τις σχετικές διατάξεις του τίτλου ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014.»

3 Το άρθρο 93 της οδηγίας 2014/65, με τίτλο «Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο», προέβλεπε τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 3 Ιουλίου 2016, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από τις 3 Ιανουαρίου 2017 εκτός των διατάξεων περί μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 65 παράγραφος 2 που εφαρμόζονται από τις 3 Σεπτεμβρίου 2018.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την παραπομπή αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Περιλαμβάνουν επίσης δήλωση ότι οι παραπομπές στις κείμενες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις των οδηγιών που καταργούνται με την παρούσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

[…]

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και την ΕΑΚΑΑ το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.»

4 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2016/1034 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Η οδηγία 2014/65/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

[…]

7) Στο άρθρο 93 παράγραφος 1, η ημερομηνία “3 Ιουλίου 2016” αντικαθίσταται από την ημερομηνία “3 Ιουλίου 2017”, η ημερομηνία “3 Ιανουαρίου 2017” αντικαθίσταται από την ημερομηνία “3 Ιανουαρίου 2018” και η ημερομηνία “3 Σεπτεμβρίου 2018” αντικαθίσταται από την ημερομηνία “3 Σεπτεμβρίου 2019”.»

Η προ της άσκησης της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

5 Η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει από τη Δημοκρατία της Σλοβενίας καμία ενημέρωση σχετικά με τη θέσπιση και τη δημοσίευση των αναγκαίων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων για τη συμμόρφωσή της προς την οδηγία 2014/65, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2016/1034 (στο εξής: οδηγία MiFID II), κατά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς που προβλέπει το άρθρο 93 της οδηγίας αυτής, ήτοι στις 3 Ιουλίου 2017, απηύθυνε στο εν λόγω κράτος μέλος, στις 26 Σεπτεμβρίου 2017, προειδοποιητική επιστολή.

6 Από την απάντηση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, στις 23 Νοεμβρίου 2017, προέκυψε ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, τα μέτρα μεταφοράς ήταν υπό επεξεργασία και επρόκειτο να εκδοθούν τον Απρίλιο του 2018. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή απηύθυνε, στις 26 Ιανουαρίου 2018, αιτιολογημένη γνώμη στο εν λόγω κράτος μέλος, καλώντας το να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις απαιτήσεις της οδηγίας MiFID II εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της αιτιολογημένης γνώμης.

7 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας, κατόπιν της απορρίψεως από την Επιτροπή του αιτήματός της περί παράτασης της προθεσμίας απάντησης στην αιτιολογημένη γνώμη, απάντησε με επιστολή της 21ης Μαρτίου 2018, ενημερώνοντας την Επιτροπή ότι τα σχέδια νόμου που περιείχαν τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο είχαν κατατεθεί και ότι προβλεπόταν να ψηφιστούν τον Απρίλιο του 2018. Στην απάντηση αυτή επισυνάπτονταν τα σχέδια νόμου.

8 Την 1η Αυγούστου 2018, η Δημοκρατία της Σλοβενίας ενημέρωσε την Επιτροπή για τη διεξαγωγή πρόωρων εκλογών και την ανάδειξη νέας Εθνοσυνέλευσης και της ζήτησε να δείξει κατανόηση όσον αφορά τη λήψη των μέτρων μεταφοράς. Με το ίδιο έγγραφο, το εν λόγω κράτος μέλος ανέφερε επιπλέον ότι λάμβανε όλα τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με την έκδοση του νέου νόμου περί των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων, με τον οποίο θα μεταφερόταν η οδηγία MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο, μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου του 2018.

9 Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε κοινοποιήσει τα εθνικά μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο, άσκησε στις 5 Οκτωβρίου 2018 την υπό κρίση προσφυγή, ζητώντας από το Δικαστήριο να διαπιστώσει την προσαπτόμενη παράβαση και να επιβάλει στο κράτος μέλος αυτό υποχρέωση καταβολής όχι μόνον κατ' αποκοπήν ποσού, αλλά και ημερήσιας χρηματικής ποινής.

10 Με το υπόμνημα απάντησης, η Επιτροπή ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι παραιτείται εν μέρει από την προσφυγή της, υπό την έννοια ότι δεν ζητούσε πλέον την επιβολή ημερήσιας χρηματικής ποινής, δεδομένου ότι το αίτημα αυτό είχε καταστεί άνευ αντικειμένου κατόπιν της πλήρους μεταφοράς των οδηγιών 2014/65 και 2016/1034 στο σλοβενικό δίκαιο, με ισχύ από τις 6 Δεκεμβρίου 2018. Επίσης, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι το κατ' αποκοπήν ποσό του οποίου την καταβολή ζητούσε εν προκειμένω ανερχόταν σε 1 028 560 ευρώ και κάλυπτε την περίοδο από τις 4 Ιουλίου 2017 έως τις 6 Δεκεμβρίου 2018, ήτοι 520 ημέρες επί 1 978 ευρώ ανά ημέρα.

11 Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 9ης Ιανουαρίου, της 4ης Φεβρουαρίου, της 7ης Φεβρουαρίου και της 14ης Μαΐου 2019, επετράπη στη Δημοκρατία της Πολωνίας, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στη Δημοκρατία της Εσθονίας και στη Δημοκρατία της Αυστρίας, αντιστοίχως, να παρέμβουν υπέρ της Δημοκρατίας της Σλοβενίας.

Επί της προσφυγής

Επί της παράβασης, κατά το άρθρο 258 ΣΛΕΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

12 Κατά την Επιτροπή, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, παραλείποντας να θεσπίσει, το αργότερο έως τις 3 Ιουλίου 2017, όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία MiFID II ή, εν πάση περιπτώσει, παραλείποντας να της ανακοινώσει τις διατάξεις αυτές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 93 της εν λόγω οδηγίας.

13 Εν προκειμένω, η Επιτροπή εκτιμά ότι η πλήρης μεταφορά της οδηγίας MiFID II στην εσωτερική έννομη τάξη πραγματοποιήθηκε μόνο με την έκδοση του Zakon o trgu finančnih instrumentov (νόμου περί της αγοράς χρηματοπιστωτικών μέσων, Uradni list RS, αριθ. 77/18), ο οποίος κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 6 Δεκεμβρίου 2018. Τα εθνικά μέτρα που κοινοποιήθηκαν στις 3 Δεκεμβρίου 2018, ήτοι τρία νομοθετικά κείμενα, δύο αποφάσεις και διατάξεις που τροποποίησαν και συμπλήρωσαν τον κώδικα του Χρηματιστηρίου της Λιουμπλιάνας (Uradni list RS, αριθ. 76/17), αποτελούν, στην καλύτερη περίπτωση, μερική μόνο μεταφορά της οδηγίας 2014/65.

14 Η Επιτροπή επισημαίνει συναφώς ότι η ίδια η Δημοκρατία της Σλοβενίας αναγνώρισε ότι τα μέτρα αυτά μετέφεραν εν μέρει μόνον την οδηγία MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο, δεδομένου ότι ορισμένες διατάξεις δεν μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο, ενώ άλλες μεταφέρθηκαν μόνον εν μέρει. Τούτο ισχύει, ιδίως, για τις διατάξεις που εφαρμόζονται τόσο στους πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης (MTF) όσο και στους οργανωμένους μηχανισμούς διαπραγμάτευσης (OTF).

15 Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η οδηγία MiFID II θέσπισε νέες διατάξεις σε σχέση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2004, L 145, σ. 1), των οποίων τη μεταφορά διασφάλιζαν τα μέτρα που κοινοποιήθηκαν στις 3 Δεκεμβρίου 2018, προκειμένου να ρυθμίσουν νέους τόπους και δραστηριότητες διαπραγμάτευσης που θα αναπτύσσονταν και δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39 και, ως εκ τούτου, δεν διέπονταν από κάποια ρύθμιση. Ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε, με την οδηγία MiFID II και τον κανονισμό 600/2014, ένα νέο, πιο αξιόπιστο, κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο καθιστά δυνατό να αντιμετωπιστούν οι διαρκώς πολυπλοκότερες συνθήκες της αγοράς, η οποία χαρακτηρίζεται από αυξανόμενη ποικιλομορφία των χρηματοπιστωτικών μέσων και των νέων μεθόδων διαπραγμάτευσης.

16 Η σημαντικότερη συμβολή της οδηγίας MiFID II στην καθιέρωση ενός ασφαλέστερου, σταθερότερου, περισσότερο διαφανούς και υπεύθυνου χρηματοπιστωτικού συστήματος, το οποίο λειτουργεί προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας, έγκειται, μεταξύ άλλων, όπως προκύπτει από το άρθρο 27, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής, στη θέσπιση ενός πλαισίου για μια διάρθρωση της αγοράς που καλύπτει τα κενά και εγγυάται ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται, όταν αυτό είναι σκόπιμο, σε τόπους διαπραγμάτευσης που υπόκεινται σε ρύθμιση. Τα άρθρα 20 και 27 της οδηγίας αυτής θεσπίζουν κανόνες που διασφαλίζουν ίσους

όρους ανταγωνισμού για τις ρυθμιζόμενες αγορές και τους ΠΜΔ. Οι διατάξεις του τίτλου ΙΙ, κεφάλαιο ΙΙ, τμήμα 3, της εν λόγω οδηγίας αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφάνειας των χρηματιστηριακών αγορών και στην καθιέρωση της αρχής της διαφάνειας για τα μη μετοχικά χρηματοπιστωτικά μέσα. Καθορίζονται εναρμονισμένοι κανόνες σχετικά με τα όρια θέσεων και τον έλεγχο για τη διαχείριση θέσεων σε παράγωγα επί εμπορευμάτων. Τα άρθρα 64 και 66 της οδηγίας MiFID II ενισχύουν την αποτελεσματικότητα της ενοποίησης και της δημοσίευσης των δεδομένων των διαπραγματεύσεων. Τα άρθρα 57 και 58 της οδηγίας αυτής ενισχύουν επίσης τις εποπτικές εξουσίες και θεσπίζουν εναρμονισμένο καθεστώς σχετικά με τα όρια θέσης σε παράγωγα επί εμπορευμάτων, προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια, να υποστηριχθούν ορθοί όροι τιμολόγησης και να αποτραπεί η κατάχρηση της αγοράς. Οι συνθήκες ανταγωνισμού στη διαπραγμάτευση και την εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών μέσων βελτιώνονται. Επιπλέον, το άρθρο 25 της οδηγίας MiFID II ενισχύει την προστασία των επενδυτών και το άρθρο 70 τροποποιεί το υφιστάμενο σύστημα κυρώσεων, προκειμένου να καθοριστούν αποτελεσματικές και εναρμονισμένες διοικητικές κυρώσεις. Υπό τον τίτλο V της οδηγίας αυτής, εισάγεται ένα νέο είδος υπηρεσιών για τις οποίες απαιτείται άδεια λειτουργίας και εποπτεία, ήτοι οι «υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων». Επιπλέον, τα άρθρα 39 έως 43 της εν λόγω οδηγίας θεσπίζουν εναρμονισμένο σύστημα παροχής αδειών πρόσβασης στις αγορές της Ένωσης για τις επιχειρήσεις τρίτων κρατών, όταν αυτές παρέχουν ορισμένες υπηρεσίες εντός της Ένωσης ή ασκούν ορισμένες δραστηριότητες εντός της Ένωσης για λογαριασμό επαγγελματιών πελατών και επιλέξιμων αντισυμβαλλομένων.

17 Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, όταν μια οδηγία προβλέπει ρητώς, όπως το άρθρο 93 της οδηγίας MiFID II, ότι οι διατάξεις για τη μεταφορά της στην εσωτερική έννομη τάξη πρέπει να περιέχουν αναφορά στην οδηγία ή να συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους, είναι σε κάθε περίπτωση αναγκαίο να θεσπίζεται θετική πράξη μεταφοράς της επίμαχης οδηγίας που να περιέχει τέτοια αναφορά (απόφαση της 11ης Ιουνίου 2015, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-29/14, EU:C:2015:379, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Πλην όμως, εν προκειμένω, κανένα από τα μέτρα που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Σλοβενίας στις 3 Δεκεμβρίου 2018 δεν περιέχει αναφορά στην οδηγία MiFID II.

18 Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν θέσπισε και, εν πάση περιπτώσει, δεν κοινοποίησε, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τις αναγκαίες διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής στο εσωτερικό δίκαιο.

19 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας, μολονότι δεν αμφισβητεί ότι παρέλειψε να ενημερώσει εγκαίρως την Επιτροπή σχετικά με τη μερική μεταφορά της οδηγίας MiFID II, ισχυρίζεται ότι, κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε για συμμόρφωση προς την αιτιολογημένη γνώμη, το μεγαλύτερο μέρος των διατάξεων της οδηγίας αυτής είχε μεταφερθεί στη σλοβενική έννομη τάξη με τα εθνικά μέτρα που κοινοποιήθηκαν στις 3 Δεκεμβρίου 2018 και απαριθμούνται στη σκέψη 13 της παρούσας απόφασης. Τα μέτρα αυτά μετέφεραν την οδηγία 2004/39 στη σλοβενική έννομη τάξη και, επομένως, συνεπάγονται επίσης μερική μεταφορά της οδηγίας MiFID II, η οποία καταρτίστηκε βάσει της οδηγίας 2004/39. Το εν λόγω κράτος μέλος επισημαίνει ότι δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή, πριν από τις 3 Δεκεμβρίου 2018, τα μέτρα αυτά ως πράξεις που διασφαλίζουν τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II, διότι τα κατατεθέντα σχέδια νόμου για τα οποία είχε ενημερώσει την Επιτροπή και τα οποία αποσκοπούσαν στη μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου της αγοράς των χρηματοπιστωτικών μέσων επρόκειτο να ψηφιστούν από την Εθνοσυνέλευση το αργότερο τον Απρίλιο του 2018. Λόγω όμως αλλαγής της κυβέρνησης και πρόωρων εκλογών, τα ως άνω σχέδια νόμου ψηφίστηκαν οκτώ και πλέον μήνες μετά την κατάθεσή τους, η οποία έλαβε χώρα τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2018.

20 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας επισημαίνει επιπλέον ότι, στις 19 Ιουλίου 2018, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει προσφυγή όχι μόνον κατά της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, αλλά και κατά του Βασιλείου της Ισπανίας. Σημειώνει ότι η Επιτροπή, αφού ενημερώθηκε από το Βασίλειο της Ισπανίας για τη μερική μεταφορά της οδηγίας MiFID II και την ολοκλήρωση του σταδίου της πλήρους μεταφοράς πριν από το τέλος Νοεμβρίου του 2018, αποφάσισε να αναστείλει προσωρινά τη διαδικασία που αφορούσε το κράτος μέλος αυτό. Πάντως, η Δημοκρατία της Σλοβενίας διευκρινίζει ότι είχε επίγνωση του ότι δεν είχε ενημερώσει την Επιτροπή για τη μερική μεταφορά πριν από την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής, αλλά ότι μπόρεσε να διασφαλίσει τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο τον Νοέμβριο του 2018, εκπληρώνοντας έτσι τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 93 της οδηγίας αυτής, εντός της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή στο Βασίλειο της Ισπανίας. Η Δημοκρατία της Σλοβενίας επισημαίνει ότι, κατά το σημείο 7 της ανακοίνωσης του Προέδρου της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2005, με τίτλο «Αναδιατύπωση της ανακοίνωσης σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 228 ΕΚ», [SEC(2005) 1658], οι κυρώσεις που προτείνει η Επιτροπή στο Δικαστήριο για τις παραβάσεις πρέπει να υπολογίζονται σύμφωνα με μέθοδο που τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των κρατών μελών. Υπό τις συνθήκες αυτές, το κράτος μέλος αυτό εκτιμά ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο πρέπει να παραιτηθεί από την ασκηθείσα κατ' αυτού προσφυγή λόγω παράβασης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

21 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η ύπαρξη παράβασης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την κατάσταση του κράτους μέλους, όπως αυτή εμφανίζεται κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, οι δε επελθούσες στη συνέχεια μεταβολές δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από το Δικαστήριο [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 23, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 19, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 30].

22 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι, αν μια οδηγία προβλέπει ρητώς την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίσουν ότι οι αναγκαίες για την εφαρμογή της διατάξεις περιέχουν αναφορά στην οδηγία αυτή ή ότι συνοδεύονται από μια τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους, είναι σε κάθε περίπτωση αναγκαίο τα κράτη μέλη να θεσπίσουν θετική πράξη μεταφοράς της επίμαχης οδηγίας που να περιέχει τέτοια αναφορά [πρβλ. αποφάσεις της 27ης Νοεμβρίου 1997, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-137/96, EU:C:1997:566, σκέψη 8, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 20, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 31].

23 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Επιτροπή διαβίβασε την αιτιολογημένη γνώμη στη Δημοκρατία της Σλοβενίας στις 26 Ιανουαρίου 2018, η δίμηνη προθεσμία που τάχθηκε για να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της έληξε στις 26 Μαρτίου 2018. Συνεπώς, η ύπαρξη ή όχι της προβαλλόμενης παράβασης πρέπει να εκτιμηθεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας που ίσχυε κατά την ημερομηνία αυτή [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18,

EU:C:2020:563, σκέψη 21, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 32].

24 Συναφώς, αφενός, δεν αμφισβητείται ότι τα εθνικά μέτρα, τα οποία, όπως υποστηρίζει η Δημοκρατία της Σλοβενίας, μεταφέρουν εν μέρει την οδηγία MiFID II, κοινοποιήθηκαν ως μέτρα μεταφοράς της οδηγίας αυτής στην εσωτερική έννομη τάξη στις 3 Δεκεμβρίου 2018, ήτοι μετά από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη.

25 Αφετέρου και εν πάση περιπτώσει, όπως προκύπτει από την απάντηση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας σε ερώτηση του Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, είναι σαφές ότι, αντιθέτως προς ό,τι επιτάσσει το άρθρο 93 της οδηγίας MiFID II, τα μέτρα αυτά δεν περιέχουν καμία αναφορά σε αυτή.

26 Επομένως, τα επίμαχα μέτρα δεν πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε να αποτελούν θετική πράξη μεταφοράς κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 22 της παρούσας απόφασης.

27 Κατά συνέπεια, συνάγεται ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, η Δημοκρατία της Σλοβενίας ούτε είχε θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II στην εσωτερική έννομη τάξη ούτε είχε, ως εκ τούτου, κοινοποιήσει τα μέτρα αυτά στην Επιτροπή.

28 Εξ αυτού διαπιστώνεται ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας, παραλείποντας να θεσπίσει, μέχρι τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία MiFID II και, ως εκ τούτου, παραλείποντας να κοινοποιήσει τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 93 της ως άνω οδηγίας.

Επί της παράβασης, κατά το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ

Επί της εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ

– Επιχειρήματα των διαδίκων

29 Κατά την Επιτροπή, το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προστέθηκε με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας με σκοπό την ενίσχυση του μηχανισμού κυρώσεων που είχε προηγουμένως θεσπισθεί με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Λαμβανομένου υπόψη του καινοτόμου χαρακτήρα της διάταξης αυτής και της ανάγκης να διαφυλαχθεί η διαφάνεια και η ασφάλεια δικαίου, το εν λόγω θεσμικό όργανο εξέδωσε την ανακοίνωση με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ», που δημοσιεύτηκε στις 15 Ιανουαρίου 2011 (ΕΕ 2011, C 12, σ. 1).

30 Η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να παροτρύνει ακόμη περισσότερο τα κράτη μέλη να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο τις οδηγίες εντός των προθεσμιών που ορίζει ο νομοθέτης της Ένωσης και να διασφαλίζουν την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης.

31 Η Επιτροπή θεωρεί ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ έχει εφαρμογή τόσο σε περίπτωση παντελούς παράλειψης ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας όσο και σε περίπτωση μερικής ανακοίνωσης των μέτρων αυτών.

32 Το ως άνω θεσμικό όργανο εκτιμά, εξάλλου, ότι, μολονότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ αναφέρεται στην εκ μέρους κράτους μέλους παράβαση της υποχρέωσής του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση παράλειψης ανακοίνωσης των εθνικών μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας, αλλά και σε περίπτωση παράλειψης θέσπισης τέτοιων μέτρων. Μια αμιγώς τυπολατρική ερμηνεία της διάταξης αυτής, κατά την οποία η εν λόγω διάταξη αποσκοπεί αποκλειστικώς στη διασφάλιση της πραγματικής ανακοίνωσης των εθνικών μέτρων, δεν θα εξασφάλιζε την προσήκουσα μεταφορά του συνόλου των διατάξεων της επίμαχης οδηγίας και θα καθιστούσε άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας την υποχρέωση μεταφοράς των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

33 Εν προκειμένω, πρόκειται ακριβώς για την επιβολή κυρώσεων όχι μόνον λόγω της παράλειψης ανακοίνωσης στην Επιτροπή, αλλά και λόγω της παράλειψης θέσπισης και δημοσίευσης, από τη Δημοκρατία της Σλοβενίας, όλων των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II στο εθνικό δίκαιο.

34 Απαντώντας στο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας με το οποίο αμφισβητείται η δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ εν προκειμένω, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η υπό κρίση υπόθεση χαρακτηρίζεται από το ότι, μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2018, η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε κοινοποιήσει κανένα μέτρο μεταφοράς της οδηγίας MiFID II. Το θεσμικό αυτό όργανο αναγνωρίζει ότι, μεταξύ της 3ης και της 6ης Δεκεμβρίου 2018, είχε μερικώς μόνο μεταφερθεί η εν λόγω οδηγία στο εσωτερικό δίκαιο, κατόπιν της κοινοποίησης των εθνικών μέτρων μεταφοράς. Εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι κανένα μέτρο μεταφοράς δεν είχε κοινοποιηθεί κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας. Η Επιτροπή, προτείνοντας την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού, θέλησε να επιβάλει κυρώσεις για την περίοδο πλήρους παράλειψης κοινοποίησης των μέτρων μεταφοράς, η οποία αφορά το διάστημα από την επομένη της λήξης της προθεσμίας μεταφοράς, ήτοι στις 4 Ιουλίου 2017, μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2018. Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής, η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωση κοινοποίησης των μέτρων μεταφοράς. Ως εκ τούτου, παρέλκει η εξέταση του ζητήματος αν το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ τυγχάνει εφαρμογής σε περίπτωση μερικής μεταφοράς. Περαιτέρω, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται πλέον όταν ένα κράτος μέλος έχει ανακοινώσει μέτρα μερικής μεταφοράς, ακόμη και αν η ανακοίνωση αυτή πραγματοποιήθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο βρισκόταν ήδη σε εξέλιξη η ένδικη διαδικασία, θα καθιστούσε το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας.

35 Όσον αφορά το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας ότι η Επιτροπή όφειλε να επιφυλάξει σε αυτήν την ίδια μεταχείριση με εκείνη που επιφύλαξε στο Βασίλειο της Ισπανίας, δηλαδή να αναστείλει προσωρινά τη διαδικασία προσφυγής λόγω παράβασης που είχε κινηθεί κατ' αυτής, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το κράτος μέλος αυτό της κοινοποίησε μέτρα μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο εντός της προθεσμίας που είχε ορίσει. Η Δημοκρατία της Σλοβενίας, όμως, παρά τις δεσμεύσεις της, δεν είχε κοινοποιήσει κανένα μέτρο μεταφοράς στην Επιτροπή πριν από το τέλος του Σεπτεμβρίου 2018. Ως εκ τούτου, δεν υπήρχε κανένας λόγος να αναβάλει η Επιτροπή την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής.

36 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας αμφισβητεί τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ εν προκειμένω.

37 Προς στήριξη της θέσης της, ισχυρίζεται, κατ' αρχάς, ότι η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή σε περίπτωση μερικής μεταφοράς μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. Εν προκειμένω, η οδηγία MiFID II μεταφέρθηκε εν μέρει στο σλοβενικό δίκαιο πριν από τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας. Άλλωστε, η παράλειψη ενημέρωσης της Επιτροπής, από ένα κράτος μέλος, σχετικά με τα μέτρα που θέσπισε για τη μεταφορά μιας οδηγίας δεν ισοδυναμεί με παράλειψη μεταφοράς, ακόμη και αν πρόκειται για μη ορθή ή ελλιπή μεταφορά της οδηγίας αυτής. Από το γράμμα του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η διάταξη αυτή μπορεί να εφαρμοστεί μόνο σε περίπτωση που κράτος μέλος δεν θεσπίζει κανένα μέτρο μεταφοράς μιας οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη και, επομένως, δεν απευθύνει στην Επιτροπή καμία σχετική ανακοίνωση.

38 Στη συνέχεια, η Δημοκρατία της Σλοβενίας υποστηρίζει ότι κάθε ερμηνεία διαφορετική από εκείνη που αυτή προτείνει θίγει την προβλεψιμότητα της διαδικασίας λόγω παράβασης, διότι η νομολογία του Δικαστηρίου και η πρακτική της Επιτροπής δεν καθιστούν δυνατή τη σαφή διάκριση μεταξύ ελλιπούς και εσφαλμένης μεταφοράς. Μια τέτοια κατάσταση θα είχε αρνητικές συνέπειες όσον αφορά την αρχή της ασφάλειας δικαίου και την αρχή της ισότητας των κρατών μελών έναντι των Συνθηκών. Επιπλέον, η προτεινόμενη από την Επιτροπή ερμηνεία είναι αντίθετη προς τη στενή ερμηνεία του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο συνιστά εξαίρεση, και δεν επιρρωννύεται από την τελολογική ερμηνεία της διάταξης αυτής.

39 Τέλος, κατά τη Δημοκρατία της Σλοβενίας, ακόμη και αν η προτεινόμενη από την Επιτροπή ερμηνεία προσδίδει ορισμένη πρακτική αποτελεσματικότητα στη διάταξη αυτή, η έννοια της «πρακτικής αποτελεσματικότητας» δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο ενίσχυσης της αποτελεσματικής εφαρμογής και της χρησιμότητας του δικαίου της Ένωσης σε τέτοιο βαθμό ώστε να ερμηνευθεί το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ κατά τρόπο αντίθετο προς τη σαφή πρόθεση των συντακτών της Συνθήκης. Εξάλλου, η ερμηνεία που προτείνει η Επιτροπή προσκρούει επίσης στην αρχή της αναλογικότητας, καθόσον προβλέπει σύστημα κυρώσεων δυσανάλογο προς τις αρνητικές συνέπειες μιας ήσσονος παράβασης, ήτοι της παράλειψης ανακοίνωσης στην Επιτροπή των μέτρων μεταφοράς.

40 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας θεωρεί ότι, λαμβανομένων υπόψη της μερικής μεταφοράς της οδηγίας MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο, των ελάχιστων επιπτώσεων που έχει στις χρηματοπιστωτικές αγορές της Σλοβενίας και της Ένωσης η παράλειψη μεταφοράς στην εσωτερική έννομη τάξη, καθώς και της έλλειψης προηγούμενης απόφασης με την οποία διαπιστώνεται η παράβαση, το προτεινόμενο κατ' αποκοπήν ποσό στερείται ερείσματος και είναι υπερβολικά υψηλό. Συναφώς, υπενθυμίζει ότι μετέφερε πλήρως στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία MiFID II ένα έτος και τέσσερις μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας που καθοριζόταν στο άρθρο 93 αυτής. Επισημαίνει επίσης ότι το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 81 της απόφασης της 12ης Ιουλίου 2005, Επιτροπή κατά Γαλλίας (C-304/02, EU:C:2005:444), ότι η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού στηρίζεται περισσότερο στην αποτίμηση των συνεπειών της μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων του οικείου κράτους μέλους επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων, ιδίως όταν η παράβαση έχει συνεχιστεί επί μακρό χρονικό διάστημα αφότου εκδόθηκε η απόφαση που τη διαπίστωνε αρχικά. Τέλος, υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο έχει υποχρεώσει μέχρι σήμερα τα κράτη μέλη να καταβάλουν κατ' αποκοπήν ποσό μόνο για παραβάσεις που διήρκεσαν περισσότερο από την επίμαχη εν προκειμένω παράβαση, τούτο δε, μάλιστα, αποκλειστικώς κατόπιν της έκδοσης προηγούμενης απόφασης με την οποία διαπιστωνόταν η παράβαση. Κατά

συνέπεια, θεωρεί ότι η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού είναι δυσανάλογη και αντίθετη προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών, καθώς και αντίθετη προς τον σκοπό που εξυπηρετεί η επιβολή των κατ' αποκοπήν ποσών, όπως αυτός έχει καθοριστεί από το Δικαστήριο.

41 Η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ εφαρμόζεται μόνον όταν ένα κράτος μέλος παρέλειψε, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, να λάβει οποιοδήποτε μέτρο μεταφοράς και να το ανακοινώσει στην Επιτροπή. Το πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής δεν καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος μέλος έχει ανακοινώσει στην Επιτροπή μέτρα μεταφοράς, τα οποία η Επιτροπή θεωρεί, στη συνέχεια, ότι αποτελούν εσφαλμένη ή μη πλήρη μεταφορά της επίμαχης οδηγίας.

42 Επιπλέον, κατά τα εν λόγω κράτη μέλη, το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ μπορεί να εφαρμοστεί μόνον όταν η Επιτροπή έχει αιτιολογήσει εμπεριστατωμένα την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή οικονομικών κυρώσεων. Συγκεκριμένα, μια τέτοια απόφαση πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς σε σχέση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, δεδομένου ότι η επιβολή της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού δεν μπορεί, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, να έχει αυτόματο χαρακτήρα. Περαιτέρω, μόνον η ανάλυση των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε υπόθεσης παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προσδιορίσει τη φύση της χρηματικής κύρωσης που πρέπει να επιβληθεί στο οικείο κράτος μέλος προκειμένου να το υποχρεώσει να θέσει τέρμα στην επίμαχη παράβαση και να καθορίσει το ύψος της, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου. Πλην όμως, εν προκειμένω, αφενός, η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού. Αφετέρου, και εν πάση περιπτώσει, θα ήταν δυσανάλογο να επιβληθεί η καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ενώ η Δημοκρατία της Σλοβενίας μετέφερε στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία MiFID II.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

43 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, όταν η Επιτροπή υποβάλλει στο Δικαστήριο προσφυγή βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, θεωρώντας ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος παρέβη την υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο μιας οδηγίας που εκδόθηκε σύμφωνα με νομοθετική διαδικασία, μπορεί, εάν το κρίνει πρόσφορο, να υποδείξει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το εν λόγω κράτος και που η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση. Κατά το άρθρο 260, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει την παράβαση, δύναται να επιβάλει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή, η δε υποχρέωση καταβολής τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία που προσδιορίζει το Δικαστήριο με την απόφασή του.

44 Όσον αφορά το περιεχόμενο του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι πρέπει να γίνει δεκτή ερμηνεία της διάταξης αυτής η οποία, αφενός, να καθιστά δυνατή τόσο τη διαφύλαξη των προνομιών που διαθέτει η Επιτροπή για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και της δικονομικής θέσης που έχουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 258 σε συνδυασμό με το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, και, αφετέρου, να παρέχει στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκεί τη δικαιοδοτική του λειτουργία, που συνίσταται στο να εκτιμά, στο πλαίσιο μίας και μόνης διαδικασίας, αν το οικείο κράτος μέλος έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σε θέματα ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς της επίμαχης οδηγίας και, εφόσον παρίσταται ανάγκη, να αξιολογεί τη σοβαρότητα της ούτω διαπιστωθείσας παράβασης και να επιβάλλει τη χρηματική κύρωση που κρίνει ως την πλέον αρμόζουσα στις περιστάσεις της συγκεκριμένης

υπόθεσης [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 58, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 45, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 55].

45 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο ερμήνευσε τη φράση «υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο» του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ υπό την έννοια ότι αφορά την υποχρέωση των κρατών μελών να διαβιβάζουν αρκούντως σαφείς και ακριβείς πληροφορίες όσον αφορά τα μέτρα μεταφοράς μιας οδηγίας. Προκειμένου να ανταποκριθούν στις επιταγές της ασφάλειας δικαίου και να διασφαλίσουν τη μεταφορά του συνόλου των διατάξεων της οδηγίας αυτής στο σύνολο της οικείας επικράτειας, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναφέρουν, για κάθε διάταξη της εν λόγω οδηγίας, την ή τις εθνικές διατάξεις που διασφαλίζουν τη μεταφορά της. Μετά την ανακοίνωση αυτή, η οποία συνοδεύεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από την υποβολή πίνακα αντιστοιχίας, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει, προκειμένου να ζητήσει την επιβολή στο οικείο κράτος μέλος της προβλεπόμενης στο άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ χρηματικής κύρωσης, ότι, προδήλως, ορισμένα μέτρα μεταφοράς δεν έχουν ληφθεί ή δεν καλύπτουν το σύνολο του εδάφους του οικείου κράτους μέλους, εξυπακουομένου ότι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας που κινείται κατ' εφαρμογήν της διάταξης αυτής, να εξετάσει αν τα ανακοινωθέντα στην Επιτροπή εθνικά μέτρα διασφαλίζουν την ορθή μεταφορά των διατάξεων της οικείας οδηγίας [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 59, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 46, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 56].

46 Δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 27 και 28 της παρούσας απόφασης, αποδεικνύεται ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή κανένα μέτρο μεταφοράς της οδηγίας MiFID II κατά την έννοια του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, η διαπιστωθείσα ως άνω παράβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής.

47 Όσον αφορά το ζήτημα αν, όπως υποστηρίζουν η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Επιτροπή οφείλει να αιτιολογεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή χρηματικής κύρωσης δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ή αν το θεσμικό αυτό όργανο μπορεί να προβεί στην εν λόγω ενέργεια χωρίς αιτιολογία σε όλες τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω διάταξης, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή διαθέτει, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, ΣΕΕ, διακριτική ευχέρεια για τη λήψη τέτοιας απόφασης.

48 Συγκεκριμένα, η εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν πρέπει να εξετάζεται μεμονωμένα, αλλά πρέπει να συνδέεται με την κίνηση διαδικασίας λόγω παράβασης δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ. Στο μέτρο, όμως, που το αίτημα επιβολής χρηματικής κύρωσης σύμφωνα με το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ αποτελεί απλώς στοιχείο παρεπόμενο σε σχέση με τη διαδικασία λόγω παράβασης, την αποτελεσματικότητα της οποίας οφείλει να διασφαλίζει, και στον βαθμό που η Επιτροπή διαθέτει, όσον αφορά τη σκοπιμότητα κίνησης τέτοιας διαδικασίας, διακριτική ευχέρεια ως προς την οποία το Δικαστήριο δεν μπορεί να ασκήσει δικαστικό έλεγχο [αποφάσεις

της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 49, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 59], οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής δεν είναι δυνατόν να είναι πιο περιοριστικές από εκείνες που διέπουν την εφαρμογή του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

49 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, μόνον το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να επιβάλει χρηματική κύρωση σε κράτος μέλος. Όταν το Δικαστήριο εκδίδει τέτοια απόφαση κατόπιν κατ' αντιμωλία συζητήσεως, οφείλει να την αιτιολογεί. Επομένως, η μη αιτιολόγηση από την Επιτροπή της επιλογής της να ζητήσει από το Δικαστήριο την εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν θίγει τις δικονομικές εγγυήσεις που παρέχονται στο οικείο κράτος μέλος [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 50, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 60].

50 Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν οφείλει να αιτιολογεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή χρηματικής κύρωσης δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν απαλλάσσει το θεσμικό αυτό όργανο από την υποχρέωση να αιτιολογεί τη φύση και το ύψος της ζητούμενης χρηματικής κύρωσης, λαμβάνοντας συναφώς υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει θεσπίσει, όπως τις περιεχόμενες στις ανακοινώσεις της Επιτροπής, οι οποίες, μολονότι δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο, συμβάλλουν στην εξασφάλιση της διαφάνειας, της προβλεψιμότητας και της ασφάλειας δικαίου κατά τη δράση της Επιτροπής [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 51, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 61].

51 Η απαίτηση αυτή αιτιολόγησης της φύσης και του ύψους της ζητούμενης χρηματικής κύρωσης καθίσταται ακόμη πιο σημαντική καθόσον, αντιθέτως προς ό,τι προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, η παράγραφος 3 του εν λόγω άρθρου προβλέπει ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας κινηθείσας κατ' εφαρμογήν της διάταξης αυτής, το Δικαστήριο διαθέτει περιορισμένη μόνον εξουσία εκτίμησης, δεδομένου ότι, σε περίπτωση που διαπιστώσει παράβαση, δεσμεύεται από τις προτάσεις της Επιτροπής ως προς τη φύση της χρηματικής κύρωσης και ως προς το μέγιστο ποσό της κύρωσης που μπορεί να επιβάλει [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 52, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 62].

52 Πράγματι, από το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι στην Επιτροπή απόκειται να υποδείξει «το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει» το οικείο κράτος μέλος, αλλά και ότι το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει την καταβολή χρηματικής κύρωσης μόνον «έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε» η Επιτροπή. Επομένως, οι συντάκτες της Συνθήκης ΛΕΕ συσχέτισαν άμεσα την κύρωση την οποία ζητεί η Επιτροπή με εκείνη την οποία δύναται να επιβάλει το Δικαστήριο κατ' εφαρμογήν αυτής της διάταξης [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της

νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 53, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 63].

53 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία της Δημοκρατίας της Σλοβενίας που αντλείται από τη διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με το Βασίλειο της Ισπανίας όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II ή τη διάρκεια της προ της άσκησης της προσφυγής διαδικασίας εν προκειμένω, επισημαίνεται, αφενός, ότι η επιχειρηματολογία αυτή δεν αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ σε παράβαση όπως η επίμαχη, αλλά το βάσιμο του αιτήματος το οποίο αφορά την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού εν προκειμένω, το οποίο θα εξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Αφετέρου, και εν πάση περιπτώσει, καθόσον η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια να ασκήσει προσφυγή λόγω παράβασης κατά κράτους μέλους, το γεγονός ότι δεν άσκησε τέτοια προσφυγή κατά του Βασιλείου της Ισπανίας δεν μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω τη δυνατότητα της Επιτροπής να ζητήσει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, να υποχρεωθεί η Δημοκρατία της Σλοβενίας να καταβάλει χρηματική κύρωση.

54 Επομένως, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ έχει εφαρμογή σε περίπτωση όπως η επίμαχη εν προκειμένω.

Επί της επιβολής κατ' αποκοπήν ποσού εν προκειμένω

– Επιχειρήματα των διαδίκων

55 Όσον αφορά το ύψος των επιβλητέων χρηματικών κυρώσεων, η Επιτροπή φρονεί, σύμφωνα με τη θέση που αποτυπώνεται στο σημείο 23 της ανακοίνωσης που δημοσιεύτηκε στις 15 Ιανουαρίου 2011, ότι, στο μέτρο που η παράβαση της υποχρέωσης ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας δεν είναι λιγότερο σοβαρή από την παράβαση η οποία δύναται να αποτελέσει αντικείμενο των κυρώσεων του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ο τρόπος υπολογισμού των χρηματικών κυρώσεων του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ πρέπει να είναι ο ίδιος με εκείνον που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

56 Εν προκειμένω, η Επιτροπή ζητεί την επιβολή υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού, το ύψος του οποίου υπολογίζεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που περιέχονται στην ανακοίνωσή της, της 9ης Δεκεμβρίου 2005, όπως επικαιροποιήθηκε με την ανακοίνωση της 13ης Δεκεμβρίου 2017, με τίτλο «Επικαιροποίηση των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εφάπαξ ποσού και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή στο Δικαστήριο σε διαδικασίες επί παραβάσει» [C(2017) 8720], και του οποίου το ελάχιστο ύψος για τη Δημοκρατία της Σλοβενίας ανέρχεται κατ' αποκοπήν σε 496 000 ευρώ. Ωστόσο, το εν λόγω ελάχιστο κατ' αποκοπήν οριζόμενο ποσό δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι είναι κατώτερο από το ύψος που προκύπτει από τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού σύμφωνα με τις εν λόγω ανακοινώσεις. Για τον καθορισμό του ημερήσιου ποσού που χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό αυτό, πρέπει να πολλαπλασιαστεί το ενιαίο βασικό κατ' αποκοπήν ποσό, ήτοι 230 ευρώ, επί τον συντελεστή σοβαρότητας, ο οποίος εν προκειμένω είναι 10, σε κλίμακα από το 1 έως το 20, και επί τον συντελεστή «n», ο οποίος, για τη Δημοκρατία της Σλοβενίας, είναι 0,86. Επομένως, το ημερήσιο ποσό ανέρχεται σε 1 978 ευρώ ανά ημέρα και πρέπει να πολλαπλασιαστεί επί τον αριθμό των ημερών που μεσολάβησαν από τις 4 Ιουλίου 2017, την επομένη της λήξης της προθεσμίας μεταφοράς που προβλέπει η οδηγία MiFID II, μέχρι τις 5 Δεκεμβρίου 2018, την προη-

γουμένη της ημέρας κατά την οποία η Δημοκρατία της Σλοβενίας ανακοίνωσε τα μέτρα πλήρους μεταφοράς της οδηγίας αυτής, ήτοι 520 ημέρες. Επομένως, το κατ' αποκοπήν ποσό που πρέπει να επιβληθεί ανέρχεται σε 1 028 560 ευρώ.

57 Όσον αφορά το γεγονός ότι το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-93/17, EU:C:2018:903), ότι δεν είναι πλέον αναγκαίο να λαμβάνεται υπόψη το κριτήριο σχετικά με τον αριθμό ψήφων που διαθέτει ένα κράτος μέλος στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον υπολογισμό του ύψους των επιβλητέων οικονομικών κυρώσεων, με αποτέλεσμα ο συντελεστής «n» που χρησιμοποιεί η Επιτροπή να μην είναι πλέον κατάλληλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι υπηρεσίες της κατάρτισαν νέα μέθοδο υπολογισμού, η οποία συνεκτιμά τόσο το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) όσο και το πολιτικό βάρος κάθε κράτους μέλους, άλλα και ότι η νέα αυτή μέθοδος, η οποία δημοσιεύτηκε μετά την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής, δεν μπορεί να εφαρμοστεί εν προκειμένω. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρότασή της εξακολουθεί να αποτελεί χρήσιμο σημείο αναφοράς για τις κυρώσεις που μπορεί να επιβάλει το Δικαστήριο.

58 Όσον αφορά το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας σχετικά με την εσφαλμένη εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης και τον δυσανάλογο χαρακτήρα των ζητούμενων κυρώσεων μολονότι στις 3 Δεκεμβρίου 2018 ανακοίνωσε μέτρα μερικής μεταφοράς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η παράλειψη ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς επισύρει, αυτή καθεαυτήν, κυρώσεις. Επομένως, η διάταξη αυτή προβλέπει κυρώσεις όχι μόνο για το γεγονός ότι μια οδηγία δεν έχει μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο, αλλά και για τη μη τήρηση της τυπικής υποχρέωσης ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς.

59 Όσον αφορά τα επιχειρήματα σχετικά με την κατάσταση της σλοβενικής χρηματοπιστωτικής αγοράς, τα οποία προβάλλονται προς στήριξη του επιχειρήματος της Δημοκρατίας της Σλοβενίας ότι πρέπει να μειωθεί ο συντελεστής σοβαρότητας της παράβασης, με την αιτιολογία ότι τα αποτελέσματα της παράλειψης μεταφοράς της οδηγίας MiFID II στο εν λόγω κράτος μέλος είναι λιγότερο σημαντικά από εκείνα τα οποία εκτίμησε η Επιτροπή, η τελευταία υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, η δεσμευτική φύση των οδηγιών συνεπάγεται την υποχρέωση όλων των κρατών μελών να τηρούν τις προθεσμίες που αυτές καθορίζουν, ώστε να εξασφαλίζεται η ομοιόμορφη εκτέλεσή τους σε ολόκληρη την Ένωση (απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 1976, Επιτροπή κατά Ιταλίας, 10/76, EU:C:1976:125, σκέψη 12). Εξάλλου, η Επιτροπή εκθέτει ότι το Δικαστήριο έκρινε, αντιστοίχως, στις σκέψεις 39 και 42 της απόφασης της 14ης Ιανουαρίου 2010, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (C-343/08, EU:C:2010:14), ότι η μη ύπαρξη εντός συγκεκριμένου κράτους μέλους δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται οδηγία δεν μπορεί να απαλλάξει το κράτος αυτό από την υποχρέωσή του να λάβει νομοθετικά ή κανονιστικά μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί η προσήκουσα μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη του συνόλου των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας και ότι η μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο δεν επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση που δεν έχει νόημα για γεωγραφικούς λόγους.

60 Η Επιτροπή αμφισβητεί, εξάλλου, ότι η επιβολή υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού συνιστά εξαίρεση και επιβάλλεται μόνον υπό εξαιρετικές περιστάσεις. Συγκεκριμένα, η εκπρόθεσμη μεταφορά των οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη θέτει σε κίνδυνο όχι μόνον τη διασφάλιση των γενικών συμφερόντων που επιδιώκει η νομοθεσία της Ένωσης, η οποία δεν μπορεί να ανεχθεί καμία καθυστέρηση, αλλά επίσης και κυρίως την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών που αντλούν δικαιώματα από τη νομοθεσία αυτή.

61 Η Επιτροπή υποστηρίζει, τέλος, ότι δεν υποχρεούται να υπολογίσει τον «πραγματικό κίνδυνο» της παράβασης σε περίπτωση όπως η επίμαχη εν προκειμένω, η οποία χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε ανακοινώσει, μέχρι την ημερομηνία άσκησης της προσφυγής, κανένα μέτρο μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Διευκρινίζει ότι ελέγχει την πληρότητα της μεταφοράς των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο μόνο βάσει των μέτρων που κοινοποίησε το οικείο κράτος μέλος, χωρίς να μπορεί να λάβει συναφώς υπόψη την ενδεχόμενη ύπαρξη άλλων προϋφισταμένων μη κοινοποιηθέντων στοιχείων της εθνικής έννομης τάξης, τα οποία θα μπορούσαν πιθανώς να καλύπτουν τα κενά που προκύπτουν από τα κοινοποιηθέντα μέτρα μεταφοράς. Επομένως, ένα κράτος μέλος δεν δύναται να προσάψει στην Επιτροπή ότι περιορίστηκε στον καθορισμό του ποσού της προτεινόμενης κύρωσης μόνο σε σχέση με τα μέτρα μεταφοράς που της κοινοποιήθηκαν και όχι σε σχέση με όλα τα άλλα μέτρα που ενδέχεται να υφίστανται στην εθνική νομοθεσία.

62 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας αμφισβητεί το κατ' αποκοπήν ποσό που προτείνει η Επιτροπή, υποστηρίζοντας ότι είναι αβάσιμο και υπερβολικά υψηλό. Όσον αφορά ειδικότερα τον υπολογισμό του ύψους του κατ' αποκοπήν ποσού, το εν λόγω κράτος μέλος επισημαίνει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να εφαρμόζει, στο πλαίσιο διαδικασίας βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, την ίδια μέθοδο υπολογισμού που εφαρμόζεται στις υποθέσεις που εισάγονται βάσει της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Εξάλλου, δεν συντρέχει πλέον λόγος αναφοράς στον συντελεστή «n» τον οποίο δέχθηκε η Επιτροπή, δεδομένου ότι το Δικαστήριο εγκατέλειψε το κριτήριο που αντλείται από τον αριθμό ψήφων που διαθέτει ένα κράτος μέλος στο Συμβούλιο και στηρίζεται μόνον στο ΑΕΠ του οικείου κράτους μέλους ως καθοριστικό παράγοντα (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας, C-93/17, EU:C:2018:903, σκέψη 141). Το Δικαστήριο θα μπορούσε, το πολύ, να εφαρμόσει ως σημείο αναφοράς τον συντελεστή «n», όπως αυτός καθορίστηκε από την Επιτροπή στην ανακοίνωσή της, με τίτλο «Τροποποίηση της μεθόδου υπολογισμού για τα κατ' αποκοπήν ποσά και τις ημερήσιες χρηματικές ποινές που προτείνει η Επιτροπή στις διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης», που δημοσιεύθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2019 (ΕΕ 2019, C 70, σ. 1), στην οποία καθόρισε τον εν λόγω συντελεστή βάσει του ΑΕΠ και του αριθμού των εδρών του κράτους μέλους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αν φρονεί ότι τούτο αποτελεί καταλληλότερη μέθοδο για τον προσδιορισμό του κατ' αποκοπήν ποσού σε σχέση με τη μόνη αναφορά στο ΑΕΠ.

63 Περαιτέρω, κατά το εν λόγω κράτος μέλος, η Επιτροπή, όταν ζητεί από το Δικαστήριο την επιβολή οικονομικών κυρώσεων βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, δεν μπορεί να εφαρμόζει την ίδια κλίμακα σοβαρότητας, από το 1 έως το 20, με εκείνη που εφαρμόζεται στις υποθέσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Η κλίμακα αυτή πρέπει, σε περίπτωση όπως η επίμαχη εν προκειμένω, να είναι πιο περιορισμένη, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή αναφέρθηκε γενικώς στη σημασία των παραβιασθέντων κανόνων της Ένωσης και στη σοβαρότητα των συνεπειών της παράλειψης μεταφοράς της οδηγίας MiFID II επί των γενικών και ιδιωτικών συμφερόντων, θεωρώντας ως δεδομένη την πλήρη έλλειψη μεταφοράς της οδηγίας αυτής στο εσωτερικό δίκαιο. Ενεργώντας όμως κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη διάφορες ελαφρυντικές περιστάσεις που αφορούν ειδικά την υπό κρίση υπόθεση. Συγκεκριμένα, εν προκειμένω, η μερική μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στη σλοβενική έννομη τάξη δεν επέφερε αρνητικές συνέπειες στις συναλλαγές στους τόπους διαπραγμάτευσης, στη λειτουργία της αγοράς χρηματοπιστωτικών μέσων στη Σλοβενία ή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, στη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο διαφόρων επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, στην ασφάλεια δικαίου ή στην ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αγορά ή ακόμη και στις επιχειρήσεις και τους

λοιπούς φορείς της αγοράς. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο συντελεστής σοβαρότητας της παράβασης πρέπει να είναι κατώτερος του 10, προκειμένου το κατ' αποκοπήν ποσό να είναι προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και ανάλογο προς την παράβαση.

64 Η Δημοκρατία της Σλοβενίας προσθέτει, συναφώς, ότι δύο μήνες μετά την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής, στις 6 Δεκεμβρίου 2018, εκπλήρωσε πλήρως τις υποχρεώσεις της όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II στο εσωτερικό δίκαιο και ότι ενημέρωσε σχετικά την Επιτροπή, η οποία όμως δεν μείωσε το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού που ζητούσε. Πλην όμως, αν η καταβολή ενός κατ' αποκοπήν ποσού αποσκοπούσε πράγματι στο να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, ένα κράτος μέλος το οποίο, ήδη από το πρώτο στάδιο της ένδικης διαδικασίας λόγω παράβασης, έλαβε μέτρα μεταφοράς και τα ανακοίνωσε στην Επιτροπή, δεν θα έπρεπε να υποχρεωθεί να καταβάλει το σύνολο του ζητηθέντος κατ' αποκοπήν ποσού.

65 Η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι η σχετική με το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ νομολογία δεν μπορεί να εφαρμοστεί αυτομάτως στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, δεδομένου ότι σκοπός της εν λόγω παραγράφου 3 είναι η επιβολή κυρώσεων για παράβαση λιγότερο σοβαρή από εκείνη της παραγράφου 2, η οποία συνίσταται στη μη τήρηση μιας πρώτης απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση. Επιπλέον, η Δημοκρατία της Σλοβενίας συνεργάστηκε καλόπιστα με την Επιτροπή και η καθυστέρηση της μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας MiFID II δεν μπορεί να της καταλογιστεί. Επομένως, ο προτεινόμενος από την Επιτροπή συντελεστής σοβαρότητας της παράβασης είναι δυσανάλογος και πρέπει να μειωθεί.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

66 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι η επιβολή υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας δεδομένου ότι, κατά τη διάρκεια της δίκης, η Δημοκρατία της Σλοβενίας έθεσε τέρμα στην επίμαχη παράβαση, υπενθυμίζεται ότι, αφενός, η εκ μέρους κράτους μέλους παράβαση της υποχρέωσής του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, είτε διά της ολικής ή μερικής παράλειψης ενημέρωσης είτε διά της παροχής ενημέρωσης που δεν είναι αρκούντως σαφής και ακριβής, μπορεί να δικαιολογήσει, αυτή καθεαυτήν, την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 258 ΣΛΕΕ για τη διαπίστωση της συγκεκριμένης παράβασης [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 51, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 64, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 74].

67 Αφετέρου, ο σκοπός που επιδιώκεται με τη θέσπιση του μηχανισμού του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ είναι όχι μόνο να παρακινηθούν τα κράτη μέλη να παύσουν, το συντομότερο δυνατό, παράβαση η οποία, ελλείψει ενός τέτοιου μέτρου, θα έτεινε να συνεχιστεί, αλλά και να καταστεί πιο ευέλικτη και ταχεία η διαδικασία για την επιβολή χρηματικών κυρώσεων για τις παραβάσεις της υποχρέωσης ανακοίνωσης εθνικού μέτρου μεταφοράς οδηγίας που εκδόθηκε σύμφωνα με τη νομοθετική διαδικασία, με τη διευκρίνιση ότι, πριν από τη θέσπιση ενός τέτοιου μηχανισμού, η επιβολή χρηματικής κύρωσης στα κράτη μέλη τα οποία δεν συμμορφώθηκαν εμπροθέσμως προς προγενέστερη απόφαση του Δικαστηρίου και τα οποία δεν τήρησαν την υποχρέωσή τους μεταφοράς μπορούσε να καθυστερήσει πολλά έτη μετά την τελευταία αυτή απόφαση [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260,

παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 52, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 64, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 74].

68 Διαπιστώνεται όμως ότι, προς επίτευξη του επιδιωκόμενου από το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ σκοπού, προβλέπονται δύο είδη χρηματικών κυρώσεων, ήτοι το κατ' αποκοπήν ποσό και η χρηματική ποινή.

69 Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η επιλογή του ενός ή του άλλου από τα δύο αυτά μέτρα εξαρτάται από την καταλληλότητά του προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ανάλογα με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης. Ενώ η επιβολή χρηματικής ποινής φαίνεται ιδιαίτερα κατάλληλη για να παρακινήσει ένα κράτος μέλος να παύσει, το ταχύτερο δυνατόν, παράβαση που, χωρίς το μέτρο αυτό, θα έτεινε να διαιωνισθεί, η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού στηρίζεται περισσότερο στην αποτίμηση των συνεπειών της μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων του οικείου κράτους μέλους επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων, ιδίως όταν η παράβαση έχει συνεχιστεί επί μακρό χρονικό διάστημα [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 66, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 76].

70 Υπό τις συνθήκες αυτές, προσφυγή με την οποία η Επιτροπή ζητεί, όπως εν προκειμένω, την επιβολή υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού δεν μπορεί να απορριφθεί ως δυσανάλογη για τον λόγο και μόνον ότι έχει ως αντικείμενο παράβαση η οποία, μολονότι διήρκεσε για κάποιο χρονικό διάστημα, έχει τερματισθεί κατά την ημερομηνία κατά την οποία το Δικαστήριο εξετάζει τα επίδικα πραγματικά περιστατικά.

71 Όσον αφορά, δεύτερον, τη σκοπιμότητα επιβολής χρηματικής κύρωσης εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι απόκειται στο Δικαστήριο να επιβάλει, σε κάθε υπόθεση και ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της ενώπιόν του διαφοράς, καθώς και ανάλογα με τον βαθμό πειθούς και αποτροπής που κρίνει απαραίτητο, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις, προκειμένου, ιδίως, να προλάβει την επανάληψη ανάλογων παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 78, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 68, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 78].

72 Στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας συνεργάστηκε με τις υπηρεσίες της Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια της προ της άσκησης της προσφυγής διαδικασίας, ότι ενημέρωσε τις υπηρεσίες αυτές για την πρόοδο της διαδικασίας θέσπισης μέτρων για τη μεταφορά της οδηγίας MiFID II και ότι κατέβαλε προσπάθειες που κατέστησαν δυνατό, κατά τη διάρκεια της δίκης, να τεθεί τέρμα στην προσαπτόμενη παράβαση, το σύνολο των νομικών και πραγματικών στοιχείων που σχετίζονται με τη διαπιστωθείσα παράβαση, ήτοι η παντελής παράλειψη κοινοποίησης των αναγκαίων μέτρων για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της ως άνω οδηγίας κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, και μάλιστα ακόμη και κατά την ημερομηνία άσκησης

της υπό κρίση προσφυγής, συντείνει στο συμπέρασμα ότι για την αποτελεσματική πρόληψη ανάλογων μελλοντικών παραβάσεων των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης μπορεί να απαιτείται η λήψη ενός αποτρεπτικού μέτρου, όπως είναι η επιβολή της κύρωσης του κατ' αποκοπήν ποσού [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 69, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 79].

73 Η εκτίμηση αυτή δεν αναιρείται από την επιχειρηματολογία που παρατίθεται στη σκέψη 53 της παρούσας απόφασης. Πράγματι, κατ' αρχάς, όπως υπομνήσθηκε στην ως άνω σκέψη, εναπόκειται στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων, να εκτιμήσει κατά πόσον είναι σκόπιμο να στραφεί κατά κράτους μέλους και να επιλέξει το χρονικό σημείο κατά το οποίο θα κινήσει τη διαδικασία λόγω παράβασης κατά του κράτους αυτού. Εν συνεχεία, δεν αμφισβητείται, εν προκειμένω, ότι το Βασίλειο της Ισπανίας, αντιθέτως προς τη Δημοκρατία της Σλοβενίας, είχε κοινοποιήσει στην Επιτροπή μέτρα μεταφοράς της οδηγίας MiFID II εντός της ταχθείσας προς τούτο προθεσμίας. Τέλος, δεν προβάλλεται ότι οι προθεσμίες προς απάντηση που καθορίστηκαν εν προκειμένω με την προειδοποιητική επιστολή και με την αιτιολογημένη γνώμη ήταν ιδιαίτερα σύντομες ή παράλογες και θα μπορούσαν να διακυβεύσουν τους σκοπούς της προ της άσκησης της προσφυγής διαδικασίας, ήτοι να παράσχουν στο οικείο κράτος μέλος τη δυνατότητα να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης και να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή [απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Τέλος ταξινομήσεως), C-552/15, EU:C:2017:698, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται στις σκέψεις 5 και 6 της παρούσας απόφασης, η Δημοκρατία της Σλοβενίας είχε πλήρη γνώση του γεγονότος ότι είχε παραβεί τις υποχρεώσεις που υπείχε από το άρθρο 93 της οδηγίας MiFID II, τουλάχιστον από τις 4 Ιουλίου 2017.

74 Όσον αφορά, τρίτον, τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού το οποίο είναι προσήκον να επιβληθεί εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι στο Δικαστήριο απόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτίμησης που διαθέτει στον οικείο τομέα, όπως η εξουσία αυτή οριοθετείται από τις προτάσεις της Επιτροπής, κατά τα εκτιθέμενα στη σκέψη 51 της παρούσας απόφασης, να καθορίζει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού στην καταβολή του οποίου μπορεί να υποχρεωθεί κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο προς τη διαπραχθείσα παράβαση. Μεταξύ των κρίσιμων, συναφώς, παραγόντων περιλαμβάνονται, ιδίως, η σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παράβασης και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εξακολούθησε η παράβαση, καθώς και η ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 72, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 81].

75 Όσον αφορά, κατά πρώτον, τη σοβαρότητα της παράβασης, υπενθυμίζεται ότι η υποχρέωση λήψης εθνικών μέτρων για τη διασφάλιση της πλήρους μεταφοράς οδηγίας και η υποχρέωση ανακοίνωσης των μέτρων αυτών στην Επιτροπή αποτελούν ουσιώδεις υποχρεώσεις των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης και, επομένως, η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών πρέπει να θεωρηθεί ως αρκετά σοβαρή [αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 85, της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά

Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 73, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 82].

76 Επιπλέον, η οδηγία MiFID II αποτελεί σημαντικό μέσο της νομοθεσίας της Ένωσης που εφαρμόζεται στις χρηματοπιστωτικές αγορές, καθόσον αποσκοπεί στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών της Ένωσης με τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, εξασφαλίζοντας συγχρόνως υψηλό και εναρμονισμένο επίπεδο προστασίας των επενδυτών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων. Η απουσία ή η ανεπάρκεια, σε εθνικό επίπεδο, κανόνων που διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών και την προστασία των επενδυτών πρέπει να θεωρηθεί ως ιδιαίτερα σοβαρή, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της για τα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα εντός της Ένωσης.

77 Μολονότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας, κατά τη διάρκεια της δίκης, έθεσε τέρμα στην προσαπτόμενη λόγω μη κοινοποίησης των θεσπισθέντων μέτρων παράβαση, εντούτοις η παράβαση αυτή υφίστατο κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ήτοι στις 26 Μαρτίου 2018, με συνέπεια η αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης να μην ήταν πάντοτε διασφαλισμένη.

78 Η σοβαρότητα της παράβασης αυτής ενισχύεται εξάλλου από το γεγονός ότι, κατά την τελευταία αυτή ημερομηνία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε ακόμη κοινοποιήσει κανένα μέτρο μεταφοράς της οδηγίας MiFID II στην εσωτερική έννομη τάξη.

79 Τα επιχειρήματα που προβάλλει η Δημοκρατία της Σλοβενίας για να δικαιολογήσει την καθυστέρηση της μεταφοράς της οδηγίας MiFID II, ήτοι τη διακοπή, λόγω της διεξαγωγής πρόωρων βουλευτικών εκλογών, της ήδη κινηθείσας νομοθετικής διαδικασίας, δεν είναι ικανά να επηρεάσουν τη σοβαρότητα της επίμαχης παράβασης, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης ενός κράτους μέλους δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμιών που απορρέουν από τις οδηγίες της Ένωσης ούτε, συνεπώς, την εκπρόθεσμη ή ατελή μεταφορά τους στο εσωτερικό δίκαιο (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2017, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-388/16, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:548, σκέψη 41).

80 Αντιθέτως, πρέπει να ληφθεί υπόψη, κατά την in concreto εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, το γεγονός ότι, όπως υποστήριξε η Δημοκρατία της Σλοβενίας χωρίς να αντικρουστεί από την Επιτροπή, οι πρακτικές συνέπειες της καθυστερημένης μεταφοράς της οδηγίας MiFID II στο σλοβενικό δίκαιο παρέμειναν σχετικά περιορισμένες όσον αφορά τη σλοβενική χρηματοπιστωτική αγορά και τις άλλες χρηματοπιστωτικές αγορές της Ένωσης, καθώς και την προστασία των επενδυτών, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της σλοβενικής χρηματοπιστωτικής αγοράς.

81 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, τη διάρκεια της παράβασης, πρέπει να υπομνησθεί ότι η διάρκεια αυτή πρέπει, κατ' αρχήν, να υπολογίζεται με βάση τον χρόνο κατά τον οποίο το Δικαστήριο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά και όχι τον χρόνο άσκησης της προσφυγής της Επιτροπής. Η εξέταση αυτή των πραγματικών περιστατικών πρέπει να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες),

C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 77, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 86].

82 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η επίμαχη παράβαση έπαυσε στις 6 Δεκεμβρίου 2018, ήτοι σε ημερομηνία προγενέστερη της περάτωσης της διαδικασίας.

83 Όσον αφορά το χρονικό σημείο έναρξης της περιόδου που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του κατ' αποκοπήν ποσού το οποίο πρέπει να επιβληθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο έκρινε ότι, σε αντίθεση με την ημερήσια χρηματική ποινή, η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη προς τον σκοπό εκτίμησης της διάρκειας της επίμαχης παράβασης δεν είναι η ημερομηνία λήξης της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, αλλά η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο που προβλέπει η επίμαχη οδηγία [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 79, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 90].

84 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, κατά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς που προβλέπει το άρθρο 93 της οδηγίας MiFID II, ήτοι στις 3 Ιουλίου 2017, η Δημοκρατία της Σλοβενίας δεν είχε θεσπίσει τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής και, ως εκ τούτου, ούτε είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή τα μέτρα μεταφοράς της στην εσωτερική έννομη τάξη. Επομένως, η επίμαχη παράβαση, η οποία έπαυσε μόλις στις 6 Δεκεμβρίου 2018, διήρκεσε περίπου 17 μήνες.

85 Κατά τρίτον, όσον αφορά την ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόσφατη εξέλιξη του ΑΕΠ του κράτους μέλους αυτού, ως έχει κατά τον χρόνο της εξέτασης των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 85, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 97].

86 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης και υπό το πρίσμα του περιθωρίου εκτίμησης που αναγνωρίζεται στο Δικαστήριο από το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί, όσον αφορά το κατ' αποκοπήν ποσό του οποίου την καταβολή επιβάλλει, να υπερβεί το ποσό το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η αποτελεσματική πρόληψη στο μέλλον της επανάληψης παραβάσεων ανάλογων προς τη παράβαση που απορρέει από τη μη τήρηση του άρθρου 93 της οδηγίας MiFID II και οι οποίες θίγουν την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης απαιτεί την επιβολή υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού το ύψος του οποίου πρέπει να καθοριστεί σε 750 000 ευρώ.

87 Κατά συνέπεια, η Δημοκρατία της Σλοβενίας πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 750 000 ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

88 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει ζητήσει την καταδίκη της Δημοκρατίας της Σλοβενίας στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, η Δημοκρατία της Σλοβενίας πρέπει να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

89 Σύμφωνα με το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά το οποίο τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Δημοκρατία της Αυστρίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Δημοκρατία της Σλοβενίας, παραλείποντας να θεσπίσει, μέχρι τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ή, εν πάση περιπτώσει, παραλείποντας να κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2016, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 93 της οδηγίας 2014/65, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2016/1034.

2) Υποχρεώνει τη Δημοκρατία της Σλοβενίας να καταβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 750 000 ευρώ.

3) Η Δημοκρατία της Σλοβενίας φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4) Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Δημοκρατία της Αυστρίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

(υπογραφές)